Nyköpings Enskilda Grundskola Reviderad: 2026-02-10

Plan för arbete mot kränkande behandling

Bakgrund

Alla barn och elever har rätt att bli behandlade med respekt och på lika villkor. Elever har rätt att inte kränkas. Elever har skyldighet att inte kränka andra. I skolans uppdrag ingår att verka för demokrati, trygghet och alla människors lika värde.

Elever ska vara trygga i skolan och fria från alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Detta regleras i:

- skollagen (2010:800),
- diskrimineringslagen (2008:567), samt
- förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Planen för arbete mot kränkande behandling ska främja elevers lika rättigheter och möjligheter, och förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Varje år revideras planen i samråd med personal och elever. Planen presenteras också i samband med skolstart och vid vårdnadshavarmöten. Den finns också att tillgå på skolans hemsida.

Definitioner

Kränkande behandling

Enligt 6 kap. skollagen (2010:800) avses med kränkande behandling ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Bedömningen ska utgå från den utsattas upplevelse.

Kränkande behandling kan:

- ske vid enstaka tillfällen, eller
- upprepas över tid.

Kränkningar kan utföras av både elever och personal.

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, till exempel:

Fysiska kränkningar

Slag, knuffar, hot, oälkomna beröringar eller andra handlingar som innebär fysisk påverkan eller hot om sådan.

Verbala kränkningar

Hot, svordomar, skällsord, öknamn, kränkande kommentarer, ryktesspridning eller andra ord eller uttryck som förminskar eller förlöjligar någon.

Psykosociala kränkningar

Utfrysning, grimaser, blickar, förlöjligande, ryktesspridning eller annan behandling som gör att en elev känner sig nedvärderad eller utanför.

Kränkningar via texter, bilder eller digitala medier
Till exempel teckningar, lappar, sms, e-post, meddelanden eller publiceringar på sociala medier och andra digitala plattformar.

Övriga handlingar
Att medvetet ta, gömma eller förstöra andras tillhörigheter.

Diskriminering
Enligt diskrimineringslagen (2008:567) innebär diskriminering att en elev missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Diskriminering kan vara:

- **direkt diskriminering**, när en elev behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation, eller
- **indirekt diskriminering**, när en regel eller ett arbetssätt verkar neutralt men i praktiken missgynnar en elev.

I skolan kan diskriminering endast utföras av huvudman eller personal. Skolan agerar på samma sätt vid misstanke om diskriminering som vid annan kränkande behandling.

Mobbning
Mobbning är en form av kränkande behandling som:

- upprepas över tid, och
- där det finns en obalans i makt mellan de inblandade.

Förbyggande arbete på Nyköpings Enskilda grundskola

På vår skola:

- råder ett öppet arbetsklimat och god sammanhållning
- tar vi avstånd från alla former av kränkande behandling eller trakasserier
- råder närhet och vi-känsla
- hålls värdegrundsarbetet och demokratin levande
- ska elever känna sig trygga och bemötas med respekt och omtanke

Hur gör vi?

- Vi utvärderar, kartlägger och gör en årlig nulägesanalys.
- Vi tydliggör styrkor och brister och sätter upp nya mål och åtgärder.
- Vi jobbar fortlöpande och återkommande med vår värdegrund under mentorstider och på lektioner
- Vi genomför regelbundet aktiviteter som främjar gemenskap – hälsofrämjande och förebyggande.
- Skolan genomför årligen en dag på temat värdegrund, där eleverna genom diskussion och övningar får kunskap om vad kränkande behandling samt diskrimineringsgrunderna är.

Långsiktig strategi

Skolans fysiska utformning gör att personal och elever alltid är tillsammans. Närheten till eleverna gör att skolan har god tillsyn över eleverna inte bara på lektionerna utan även på rasterna.
Ansvar: Rektor

Planen för arbete mot kränkande behandling är en naturlig del av det vardagliga arbetet och en del av det demokratiska uppdraget.
Ansvar: Rektor

Alla på Nyköpings Enskilda grundskola ansvarar gemensamt, och var och en för sig, för att det råder ett tryggt klimat och en god stämning mellan alla. Skolans värdegrundsdokument görs levande av alla.
Ansvar: Samtlig personal

Informationen om ”Plan för arbete mot kränkande behandling” och dess innehåll ges till samtliga elever och föräldrar i samband med att eleverna börjar på skolan samt till nyanställd personal. Det ska tydligt uttalas att man inte tolererar någon form av kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier.
Ansvar: Rektor

Skolan uppmanar eleverna att våga prata med varandra och med vuxna om kränkande behandling.
Ansvar: Rektor

Frågor om likabehandling och kränkande behandling besvaras i samband med en enkät som fylls i av alla en gång per termin. Enkäten sammanställs och presenteras i kvalitetsrapporten som delges personal, elever och föräldrar.
Ansvar: Rektor

Elevskyddsombud deltar aktivt i skyddsarbetet.
Ansvar: Biträdande rektor

Elevrådet deltar aktivt i planen för arbete mot kränkande behandling.
Ansvar: Rektor och kurator

Planen för arbete mot kränkande behandling utvärderas och revideras årligen
Ansvar: Rektor

Nyköpings Enskilda Grundskola Reviderad: 2026-02-10

Rutiner när diskriminering eller kränkande behandling misstänks

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är (enligt skollagen 6 kap 10§) skyldig att anmäla detta till rektorn. Skolpersonal, elever och vårdnadshavare kan anmäla kränkande behandling och diskriminering till skolans huvudman (rektor) och elevhälsa genom att använda detta web-formulär: Incidentrapport. Huvudmannen (rektorn) är i sin tur skyldig att utreda omständigheterna och vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att den kränkande behandlingen upphör.

Åtgärder och utredning

Vi, alla, reagerar omedelbart på beteenden som kan leda till diskriminering eller kränkande behandling genom att påtala det som hänt och informera elevernas mentor/-er.
Ansvar: All personal
Övergripande ansvar: Rektor

Utredningen skall alltid ske med hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen skall belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningar.

I varje enskilt fall övervägs om eleven behöver extra stöd och/eller skydd, om hjälp behöver kallas in utifrån och om anmälan till socialtjänsten, polisen och/eller arbetsmiljöverket ska göras.

Vi talar enskilt med de inblandade. Vid behov tar personalen hjälp av skolkurator, socialpedagog eller skolledning för att genomföra samtal med de inblandade.

Genomförande av utredning:

1. Samtal med den som blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling. Vårdnadshavare till den som blivit utsatt för kränkande behandling hålls informerade och deltar om detta bedöms som det bästa.
2. Samtal med den/de som utsatt någon för kränkande behandling där vi förmedlar att vi inte accepterar kränkande behandling och kommer att se till att den upphör. Vårdnadshavare informeras och deltar om detta bedöms som det bästa.
3. Konfliktlösningssamtal genomförs i de fall det anses lämpligt under ledning av rektor och/eller elevhälsa.
4. En Incidentrapport skrivs av inblandad personal genom skolans formulär för detta.
5. För de fall när kränkningar fortsätter eller är av allvarlig natur vidtas disciplinära åtgärder.
6. Åtgärder ska grundas på utredningen av vad som skett i det enskilda fallet och bör riktas till såväl den elev som blivit utsatt som till den/de som utövat kränkningar. Både akuta och långsiktiga åtgärder ska vidtas. Dokumentation ska ske. Vid behov ska en åtgärdsplan upprättas.
7. Om det är någon ur personalen som anses utföra kränkningar ansvarar alltid rektor eller biträdande rektor för utredningen.

Ansvar: Rektor och huvudman

Anmälan till huvudman

Vid konstaterande av kränkande behandling anmäler rektor skyndsamt ärendet till huvudman. Huvudmannen fattar därefter beslut om ytterligare utredning ska genomföras och delegerar utförandet till rektor. Utredningen dokumenteras och arkiveras.

Uppföljning
Vid konstaterade av kränkande behandling genomförs täta uppföljningar (veckovis och månadsvis) med samtliga inblandade i form av samtal och ökad vuxennärvaro för att se att kränkningarna upphör.
Ansvar: Rektor och biträdande rektorer

Efter avslutad insats sker en utvärdering av insatser och resultat vilka tas med i den årliga revideringen av vår ”Plan för arbete mot kränkande behandling”.
Ansvar: Rektor och biträdande rektorer

Dokumentation
Vid all utredning och uppföljande insatser sker dokumentation av de samtal som förs mellan de inblandade på skolan. Dokumentationen görs i första hand i skolans elevhälsosystem Pro-renata.
Ansvar: Rektor